

UUTTA OPETUKSESSA

Juntunen Suvi, Åman Pentti ja Rusanen Jarmo

YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS OSANA
OPETUKSEN KEHITTÄMISTÄ – Esimerkkinä ympäristöala

Uutisia opetuksen kehittämisestä
Oulun yliopiston laitoksilla
vol 20 / 2005

ISSN 1238-9129
ISBN 951-42-7939-5
OULUN YLIOPISTO
Yliopistopaino
Oulu 2005

UUTTA OPETUKSESSA

Uutta opetuksessa sarja on Oulun yliopiston laitoksille ja tiedekunnille suunnattu julkaisusarja. Sarjan ideana on saattaa laitosten käyttöön ajankohtaista tietoa Oulun yliopistossa tehtävistä opetuksen kehittämishankkeista.

Vuosittain laitoksilla tehdään useita opetuskokeiluja, joista voi olla hyötyä myös muille yliopiston laitoksille, osastoille ja klinikoille. Sarjaan ovat tervetulleita kuvaukset sekä KOTKA:n rahoittamista opetuksen kehittämishankkeista että muista yliopistossa toteutuneista innovatiivisista hankkeista. Sarjan ideana on ajankohtaisuus sekä mahdollisimman lyhyt viive hankkeen ja siitä raportoinnin välillä. Tästä syystä sarja tehdään painoasultaan kopiointitasoisena.

Raportit ovat ensisijassa suunnattu Oulun yliopiston laitoksille, osastoille ja klinikoille, jotka voivat halutessaan tilata niitä opetuksen kehittämissyksiköstä. Raporttien kopiointioikeus on Oulun yliopiston henkilökunnalle rajoitukseton.

Oulun yliopisto
Opetuksen kehittämissyksikkö
Pentti Kaiteran katu 1
PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO
puh. 08 - 553 4039
fax. 08 – 5534040
opetuksen.kehittamisyksikko@oulu.fi
<http://www.hallinto.oulu.fi/optsto/opetkeh1/>

TIIVISTELMÄ

Yhteistyö työnantajasektorin kanssa koulutusta kehitettäessä -hanke (=YTY) on osa Oulun yliopiston maantieteen laitoksen opetuksen kehittämisprosessia. YTY-hankkeessa testataan, voitaisiinko yliopistojen uusi kolmas tehtävä integroida osaksi perusopetusta luoden työelämäverkostoja, lisäten opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja opetuksen alueellista vaikuttavuutta. YTY-hankkeen avulla pyritään kehittämään maantieteen opetusta ja käytäntöjä erityisesti perusopetuksessa. Pilottikokeilu käynnistyi lokakuussa 2003, ja saatiin päätökseen vuoden 2004 loppuun mennessä. YTY-hanke toteutettiin maantieteen aineopintoihin kuuluvan 'Ympäristö ja yhteiskunta'-kurssin (4 ov) harjoitustyöosuudella. Opiskelijat tutustuivat yhteistyöorganisaatioon ja sitä kautta työelämään tehden samalla harjoitustyön ryhmissä yhteistyötaholle. Yhteistyökumppaneita YTY-hankkeessa oli yhdeksän: Kainuun liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus, NorNet/Thule, Envicare Oy, Tervatulli Oy, Oulun kaupungin ympäristövirasto, Metsäntutkimuslaitoksen Muhoksen tutkimusasema ja Turveruukki Oy. YTY-hankkeeseen osallistui 37 maantieteen pääaine- ja sivuaineopiskelijaa, 88 % kurssin opiskelijoista.

Palautteen mukaan YTY-hanke oli opiskelijoille pääosin kiinnostava, motivoiva ja myönteinen kokemus. Yhtäältä hanke oli opiskelijoille työläs ja aikataulujen yhteensovittamisessa oli ongelmia. Kurssin opettajapalautteen mukaan hankkeen parhaita puolia on sen antama työelämävalmius ja -yhteys opiskelijoille. Kehittämistä vaativat harjoitustöiden koordinointi, ohjaus ja

aiheenvalinta yhdessä yhteistyötahojen ja kurssin opettajien kanssa. Yhteistyötahoilta saadusta palautteesta esille nousi kiinnostus osallistua vastaavanlaiseen hankkeeseen tulevaisuudessa. YTY-hanke nähtiin myös toimivana ja tarpeellisena yhteistyömuotona. Yhteistyö vaatii kuitenkin vielä kehittämistä erityisesti aikataulujen suhteen. Kurssin opiskelijoilta ja opettajilta sekä yhteistyökumppaneilta saadun palautteen perusteella YTY-hanketta voi kutsua toimivaksi, kiinnostavaksi ja kehitettäväksi kokonaisuudeksi, joka mahdollisesti voisi olla pysyvä osa maantieteen opetusta Oulun yliopistossa.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	5
1 HANKKEEN TAUSTA	9
2 HANKKEEN TOTEUTTAMINEN	12
2.1 Harjoitustöiden tekeminen	15
2.2 Harjoitustyöt ja yhteistyötahot.....	18
3 YTY-HANKKEEN ARVIOINTI.....	25
4.1 Opiskelijat	26
4.2 Opettajat	31
4.3 Yhteistyötahot	33
4 HANKKEEN YHTEENVETO	36
5 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	37
LÄHTEET	39
LIITTEET.....	

1 HANKKEEN TAUSTA

Yhteistyö työnantajasektorin kanssa koulutusta kehitettäessä - hanke (YTY) on osa Oulun yliopiston maantieteen laitoksen opetuksen kehittämisprosessia. YTY-hanke on saanut rahoituksen luonnontieteelliseltä tiedekunnalta, vastaavan kaltainen hanke on myös biologian laitoksella. YTY-hankkeen tarkoituksena on lähentää työelämää ja koulutusta toisiinsa sekä lisätä opiskelijoiden työelämävalmiuksia. Yliopistojen toiminnan kaksi peruspilaria – vapaan tieteellisen toiminnan harjoittaminen ja siihen perustuvan koulutuksen antaminen on saanut rinnalleen kolmannen tehtävän, eli yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tehtävän. Yliopistojen kolmannen tehtävän tarkoitus on lisätä yliopiston alueellista vaikuttavuutta, yliopiston ulkopuolisia kontakteja sekä yliopiston ja sen lähiseudun vuorovaikutusta.¹ Yliopistojen kolmas tehtävä ei voi olla erossa yliopistojen muista tehtävistä, se onkin integroitava osaksi sekä laadukasta koulutusta että tieteellistä tutkimusta. Maantieteen laitoksen YTY-hankkeen tavoitteena on integroida yliopistojen kolmas tehtävä osaksi perusopetusta luoden verkostoja, lisäten opetuksen alueellista vaikuttavuutta ja antaen opiskelijoille työelämävalmiuksia. Inka Kiviharjun tekemän, vuosina 1990–2001

¹ Joensuu 2002

valmistuneiden maantieteilijöiden työelämäkartoituksen mukaan työelämäyhteyksiä ja valmiuksia tulisi luoda jo opiskeluaikana.²

Opetuksen kehittäminen ja uusien oppimismallien luominen on keskeinen osa yliopistokoulutusta. YTY-hankkeessa opiskelijoiden oppiminen voidaan ymmärtää kokemukselliseksi ja itsenäiseksi oppimiseksi, jossa voidaan yhdistää luennoilla saatu kognitiivinen tieto uudessa, työelämää vastaavassa oppimisympäristössä saatuun toiminnalliseen tietoon. YTY-hankkeen kautta opiskelijoita kannustetaan yhä itsenäisempään ja haasteellisempaan oppimiseen, mikä luo hyvän pohjan opinnäytetöitä ja tulevaa työelämää varten. YTY-hanke on osa opiskelijan kokonaisvaltaista opiskelujatkumoa siten, että YTY-hankkeen myötä opiskelijan valmiudet ja mahdollisuudet suorittaa yliopisto-opiskelijan harjoittelu tutussa ympäristössä kasvavat. Opinnäytetyötä ajatellen aiheen valinnan ja sen vaatiman tietotaidon hankkimisen tulisi helpottua. YTY-hankkeessa suunnitellun työmuodon avulla tapahtuva työelämään tutustuminen nähdään osana jatkumoa, jonka alkupäässä on työelämään tutustuminen osana perusopintoja. Loppupäässä on opintojen kuluessa hankittujen, työelämän vaatimien taitojen sekä henkilökohtaisten työelämäyhteyksien avulla saatu harjoittelupaikka ja/tai työpaikka.³

Yliopiston kannalta työelämän ja koulutuksen yhteistyöllä voidaan ajanmukaistaa ja kehittää koulutusta ja opetusta. Työelämän näkökulmasta yhteistyö yliopiston kanssa tarjoaa sekä koulutusta että rekrytointimahdollisuuksia.⁴ YTY-hanke käynnistyi maantieteen laitoksella

² Kiviharju 2002

³ Mönkkönen et al. 2004, s. 3-4

⁴ Kauppinen & Jussi-Pekka 1998, s. 35

lokakuussa 2003, pilottikokeilu saatiin päätökseen vuoden 2004 loppuun mennessä. Hanketta varten palkattiin kuudeksi kuukaudeksi suunnittelija opetushenkilökunnan tueksi ja hankkeen toteutumisvaiheessa osa-aikainen yhteyshenkilö kolmeksi kuukaudeksi. Maantieteen laitoksen opetusta YTY-hankkeessa oli luentoja 40 tuntia sekä harjoitustöiden ohjausta 20 tuntia.

2 HANKKEEN TOTEUTTAMINEN

YTY-hanke toteutettiin kahdessa vaiheessa. Esisuunnitelmavaihe alkoi lokakuussa 2003 ja kesti maaliskuun 2004 loppuun. Esisuunnitelmavaiheen aikana toteutettiin kysely YTY-hankkeen osapuolille, eli opiskelijoille, opettajille ja mahdollisille yhteistyötahoille. Kyselyiden perusteella pilottikokeiluun valittiin kaksi opintokokonaisuutta; Kulttuurimaantieteellisen tutkimuksen menetelmät, joka kuuluu syventäviin opintoihin sekä Ympäristö ja yhteiskunta-opintojakso, joka kuuluu aineopintoihin. Kulttuurimaantieteellisen tutkimuksen menetelmät -kurssin yhteistyökumppanina toimi Pohjoinen elokuva- ja mediakeskus POEM.⁵ Pilottikokeilu toteutui kulttuurimaantieteellisen tutkimuksen menetelmät -kurssilla syyskuun 2004 aikana kurssin kvalitatiivisella osuudella, ja se vastasi 2 opintoviikon työtä. YTY-hankkeen evaluointi toteutettiin kulttuurimaantieteellisen tutkimuksen menetelmät -kurssilla normaalin kurssipalautteen puitteissa.

Ympäristö ja yhteiskunta -opintojakso suoritetaan pääsääntöisesti toisen opiskeluvuoden syksynä. Kurssille osallistuu myös sivuaineopiskelijoita. Kurssi koostuu kahdesta osasta; luentosarjasta sekä harjoitustyö-osasta, joka YTY-hankkeessa suoritetaan yliopiston ulkopuolelle. YTY-hanke oli

⁵ Mönkkönen et al. 2004, s. 12-13

opiskelijoille vapaaehtoinen ja heille tarjottiin myös mahdollisuutta suorittaa normaali harjoitustyö maantieteen laitokselle. Tällöin harjoitustöiden aiheet liittyvät opetussuunnitelman mukaisesti ajankohtaisiin ympäristöongelmiin. Harjoitustyö vastaa kahden opintoviikon työtä. Esisuunnitelmavaiheessa kurssin yhteistyökumppaneita oli viisi, turvealan yritys Turveruukki Oy, Oulun yliopiston erillinen yksikkö NorTech Oulu, ympäristöalan toimija Mediburner Ltd, sosiaalinen yritys Tervatulli Oy ja ongelmajätehuoltoon erikoistunut Envicare Oy. Lisäksi neuvotteluja käytiin Metsähallituksen, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.⁶ YTY-hankkeen yhteistyökumppaneita valittaessa pyrittiin huomioimaan maantieteilijöiden työkenttä, kurssin aihepiiri ja eri suuntautumisvaihtoehdot. Yhteistyökumppaneiden kanssa käytiin alustavia neuvotteluita harjoitustöiden aiheista ja toteutuksesta jo esisuunnitelmavaiheessa.

YTY-hankkeen toinen vaihe toteutettiin loka-joulukuussa 2004. Lokakuun aikana luotiin kontakteja yhteistyötahoihin ja hankittiin uusia yhteistyökumppaneita kurssille. Yhteistyöneuvottelut ja informointi hankkeesta mahdollisille yhteistyökumppaneille toteutettiin pääsääntöisesti kokouksien kautta. Tavoitteena oli, että YTY-hankkeessa yhteistyökumppaneina olisi kymmenkunta eri tahoa.

⁶ Mönkkönen et al. 2004, s. 15

Yhteistyökumppaneita saatiin yhdeksän:

- Kainuun liitto, Kajaani
- Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulu
- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus, Oulu
- NorNet/Thule, Oulu
- Envicare Oy, Kiiminki
- Tervatulli Oy, Oulu
- Oulun kaupungin ympäristövirasto, Oulu
- Metsäntutkimuslaitoksen Muhoksen tutkimusasema, Muhos
- Turveruukki Oy, Oulu

Julkisen sektorin toimijoita yhteistyökumppaneista on kuusi, yksityisen sektorin toimijoita kolme. Esisuunnitelmavaiheen yhteistyötahoista on toteutusvaiheessa mukana kolme yhteistyötahoa, kaksi yhteistyötahoa ei lähtenyt yhteistyöhön mukaan ja hankkeen toisessa vaiheessa uusia kumppaneita tuli mukaan kuusi tahoa. Edellä mainittujen yhteistyötahojen lisäksi neuvotteluita on käyty Metsähallituksen Oulun ja Oulangan toimipisteiden kanssa sekä Suomen Ympäristökeskuksen vesi- ja elektroniikka-yksikön ja NorTechin kanssa. Mm. kurssin nopea aikataulu, sopivien harjoitustöiden puute ja liiketoiminnalliset esteet olivat esteenä yhteistyölle, mutta kiinnostus hankkeeseen osallistumiseen tulevaisuudessa säilyi.⁷

Ympäristö- ja yhteiskunta opintojaksoa suorittivat 42 opiskelijaa, joista yksi oli vaihto-oppilas ja viisi sivuaineopiskelijaa. YTY-hankkeeseen osallistui 37

⁷ Närä 2004

opiskelijaa, ”perinteisesti” harjoitustöitä teki viisi opiskelijaa, joista yksi oli vaihto-oppilas, yksi maantieteen pääaineopiskelija ja kaksi maantiedettä sivuaineenaan lukevaa opiskelijaa. Vaihto-opiskelijalle ei tarjottu mahdollisuutta osallistua YTY-hankkeeseen. Kurssin maantieteen pääaineopiskelijoista 97 % osallistui hankkeeseen ja kurssin kaikista opiskelijoista 88 % osallistui YTY-hankkeeseen. Pilottikokeilun osallistumismäärää voidaan pitää todella hyvänä. Opiskelijoiden kiinnostus YTY-hanketta kohtaan oli suurta jo kokeilun alkuvaiheessa, ja ennako-odotukset yhteistyölle olivat hyvinkin korkeita. Harjoitustyöpaikan ja -aiheen valinnassa opiskelijat ottivat huomioon oman suuntautumisensa, kiinnostuksen ja mahdollisen tulevan työpaikkansa. YTY-hankkeen kautta opiskelijat toivoivat saavansa helpommin kesätöitä ja yliopiston harjoittelupaikkoja.

2.1 Harjoitustöiden tekeminen

Ympäristö- ja yhteiskunta – opintojakso luennoitiin lokakuun 2004 aikana. Opiskelijat ilmoittautuivat harjoitustöihin pääsääntöisesti lokakuun loppupuolella. Harjoitustöiden ilmoittautuminen myöhästyi suunnitellusta ja opiskelijat pääsivät aloittamaan useimmiten harjoitustöiden tekemisen marraskuun puolivälissä. Harjoitustöihin ilmoittautumisen viivästyminen johtui kurssin tiukasta aikataulusta ja uusien yhteistyökumppanien hankinnasta. Kaikilla yhteistyökumppaneilla ei ollut valmiuksia löytää sopivaa harjoitustyön aihetta nopealla aikataululla. Harjoitustöihin ilmoittautumisvaiheessa kaksi yhteistyökumppanin tarjoamaa harjoitustyötä oli vielä ilman aihetta, yksi yhteistyökumppani vetäytyi sopivan

harjoitustyöaiheen puuttuessa ja kahteen harjoitustyöaiheeseen ei riittänyt opiskelijoita. Kaikki YTY-hankkeesta kiinnostuneet opiskelijat pääsivät tekemään harjoitustöitä yliopiston ulkopuolelle. Suurin osa harjoitustöistä oli tarkoitettu työparille.

Harjoitustöiden tehtävä oli perehdyttää opiskelijat harjoitustyön aiheeseen ja työelämään sekä tuoda työllään lisä-arvoa yhteistyöorganisaation toimintaan. Yhteistyöorganisaatioilla on velvollisuus tutustuttaa opiskelija harjoitustyön aihepiiriin sekä organisaation toimintaan. Ne ovat nimenneet myös YTY-hankkeelle yhteyshenkilön ja/tai harjoitustyön ohjaajan. Harjoitustyön ohjaajan tuli ohjata organisaationsa puolesta harjoitustyön etenemistä. Opiskelijat, maantieteen laitos ja yhteistyöorganisaatio allekirjoittivat yhteistyösopimuksen, jonka tarkoituksena on mm. selventää opiskelijoiden työnkuvaa, yhteistyötahon velvollisuuksia ja vastuuasioita (ks. liite 5).

YTY-hankkeen yksi tärkeä tehtävä on parantaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia. Harjoitustöiden ohella opiskelijat tutustuivat yhteistyötahon toimintaan, henkilöstöön ja erilaisiin työtehtäviin ennen harjoitustöiden aloittamista. Opiskelijoista 95 prosenttia osallistui yhteistyöorganisaatioiden esittelyyn, viidellä prosentilla oli ylipääsemättömiä esteitä esittelyn ajankohtana. He tutustuivat yhteistyöorganisaatioon Internet-sivustojen ja muun materiaalin kautta. Yhteistyötahoihin tutustumistilaisuudessa oli mukana YTY-hankkeen yhteyshenkilö maantieteen laitokselta. Tutustumistilaisuuden jälkeen yhteistyötahot aloittivat harjoitustöiden ohjauksen.

Harjoitustöiden ohjauksessa kohtasivat organisaatioiden ja yliopiston toimintakulttuurit. Jatkossa tulee selkiyttää yhteistyöorganisaatioille selkein ohjein miten YTY-hankkeessa harjoitustöiden ohjaus toteutetaan. Tehtävät

harjoitustyöt olivat hyvin erityyppisiä, mikä vaikeuttaa harjoitustöiden arviointia. Harjoitustöiden menetelmistä yleisin oli kirjallisen raportin laadinta (seitsemän), toiseksi yleisin teemakartan laatiminen kirjallisen työn ohella (viisi) sekä harjoitustyön tekeminen laskentaohjelman avulla (kaksi) ja myös teknisen tiedon hankkiminen puhelinhaastatteluin (yksi). Menetelmiltään harjoitustyöt tukivat maantieteilijän koulutusta, omaa oppimista ja kurssin sisältöä sekä opetusta. Kurssin harjoitustyöt yhtä lukuun ottamatta olivat ryhmitöitä, jotka opetuksen kannalta tukivat tiimityöskentelyä. Koska moni harjoitustyöaihe piti sisällään teemakarttojen laadintaa, kurssin ylimääräisenä opetuksena järjestettiin MapInfo-kertaus kaikille halukkaille. MapInfo-kertauksen opettajana toimi Anna-Riikka Pehkonen-Ollila.

Kurssin harjoitustyöt esitettiin kahdessa seminaarissa, jonka lisäksi opiskelijat esittivät harjoitustyönsä yhteistyöorganisaatiolle. Ensimmäisessä seminaarissa 26.11. esiteltiin yksi YTY-harjoitustyö sekä kolme kurssin muuta harjoitustyötä. Toinen kurssin seminaari pidettiin 14.12., siinä esiteltiin loput 14 YTY-harjoitustyötä sekä yksi muu harjoitustyö. Toiseen seminaariin osallistui yhteistyöorganisaatioiden edustajina ja harjoitustöiden ohjaajina MMT Anssi Ahtikoski ja FT Jarkko Utriainen Muhoksen tutkimusasemalta, laboratoriopäällikkö Tero Väisänen Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksesta ja projektipäällikkö Heikki Ojala Pohjois-Pohjanmaan liitosta.

Harjoitustöiden aiheet käsittivät ympäristön ja yhteiskunnan hyvin laajasti. Osa harjoitustöiden aiheista ei täysin vastannut kurssin aihepiiriä ja opetuksellisia tavoitteita. Harjoitustöitä YTY-hankkeessa tehtiin yhteensä 15 kappaletta (aiheet ks. liite 4). Harjoitustöiden alkuperäinen sisältö muuttui ja tarkentui useasti matkan varrella. Hankkeessa tehtävät harjoitustyöt olivat

työlämpiä sekä opiskelijoiden että opettajien mielestä kuin perinteisesti maantieteen laitokselle tehtävät harjoitustyöt. Lisätoita opiskelijoille aiheuttivat harjoitustöiden aiheet, jotka olivat pääosin hyvin ajankohtaisia ja vaativat opiskelijoilta uuden tiedon hankintaa haastatteluin ja sähköpostikyselyin. Yhteistyöorganisaatioiden näkökulmasta tällainen selvitystyö ja yhteistyömuoto yliopiston kanssa ovat tarpeellisia, mutta on vaarana, että opiskelijoiden työpanos kasvaa liian suureksi verrattuna kurssin vaatimukseen. Opiskelijoiden työpanoksen kasvaessa myös kurssin opetushenkilökunnan työpanos kasvaa. Jatkoa ajatellen onkin selkeytettävä entisestään yhteistyökumppaneille kurssin aihepiiriä, harjoitustöiden ohjauksen merkitystä ja selkeiden harjoitustyön teko-ohjeiden laatimista.

2.2 Harjoitustyöt ja yhteistyötahot

Tervatulli Oy on sosiaalinen yritys, jonka toiminta keskittyy kierrätykseen, siivouspalveluihin sekä konepaja- ja rakennustoimintaan. Kierrätystoiminta käsittää mm. lajittelevan purkutoiminnan tuloksena syntyvien jätteiden käsittelyn sekä sähkö- ja kertakäyttölasin kierrätyksen. Yrityksen toiminta pohjautuu kestävän kehityksen periaatteeseen.⁸ Tervatulli Oy:lle kolme YTY-hankkeen opiskelijaa kartoitti Se-jätteen eli sähkö- ja elektroniikkajätteen tuottajayhteisöjä Suomessa. Lisäksi työryhmän tehtävänä oli selvittää tuottajayhteisöjen jätepolitiikkaa ja pohtia tuotteiden uusiokäyttöä ja Se-

⁸ Tervatulli Oy 15.12.2004

romun tulevaisuutta. Opiskelijat myös selvittivät EU:n jätepolitiikan ja jätehuoltoon liittyvien direktiivien vaikutusta Se-jätepolitiikkaan Suomessa ja tuottoyhteisöissä. Työn analyysimenetelminä olivat puhelinhaastattelut ja sähköpostikyselyt sekä kirjallisuusselvitykset.

Turveruukki Oy on pohjoissuomalainen energiaturvetta, puupolttoainetta sekä kasvu- ja kuiviketurvetta tuottava yhtiö. Turveruukin asiakkaita ovat pohjoissuomalaiset voima- ja lämpölaitokset (energiaturve) sekä maatilat (kuiviketurve) ja keskieurooppalaiset kasvuturveyritykset.⁹ Yritys tarjosi YTY-hankkeeseen kaksi harjoitustyöaihetta: 'Turveyrityksen työllistävä vaikutus alueella' ja 'Kasvillisuusselvitys Pyyryväissuolle'. Kolmen opiskelijan ryhmä selvitti Turveruukin alihankkijayrityksen välittömiä työllistämisaikutuksia alueella, vertailukohtana vuodet 2003 ja 2004. Tutkimuksen menetelmänä oli kirjallisuusselvitys, kirjallinen kyselykaavake ja täydentävä syvähaastattelu. Teemakartat laadittiin MapInfo-ohjelmalla. Toinen työpari laati kasvillisuusselvityksen Pyyryväissuolle, joka on mahdollisesti tuotantoon tuleva Turveruukin turvesuo. Opiskelijoiden tehtävänä oli laatia kasvillisuuskartta MapInfo-ohjelmalla yrityksen laatiman kasvillisuuskartoituksen pohjalta. Lisäksi harjoitustyöhön kuuluivat kenttätyöt ja kirjallisuusselvitys.

Kiimingin Jäälissä toimiva **Envicare Oy** on ongelmajätehuoltoon erikoistunut ympäristöalan yritys, jonka palveluita ovat muun muassa ongelma- ja hyötyjätteen keräys ja käsittely sekä ympäristöhuollon koulutus ja konsultointi, toiminta-alueenaan Pohjois-Suomi.¹⁰ Työparin harjoitustyön nimi oli 'Pohjois-Suomen ongelmajätteiden keräyksen tehostaminen'.

⁹ Turveruukki Oy 15.12.2004

¹⁰ Envicare Oy 15.12.2004

Harjoitustyön tehtävänä oli selvittää ja ratkaista ongelmajätehuoltoon ja sen kuljetukseen liittyviä ongelmia Pohjois-Suomessa. Ongelmia jätehuollon järjestämiselle aiheuttavat pitkät etäisyydet, jätteiden varastointi, kustannukset ja kuntien välinen vähäinen yhteistyö jätepolitiikassa. Aineistona työparilla oli kuntien jätetilastot, kuljetusreititiedot ja Envicare Oy:n asiakkaiden sähköpostihaastattelut.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on YTY-hankkeen suurin harjoitustöiden tarjoaja neljällä harjoitustyön aiheellaan. Ympäristökeskus on valtion alueellinen ympäristöviranomaisena, ja sen toimintaa ohjaavat ympäristöministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö. Ympäristökeskuksella on mm. ympäristönsuojelulain, luonnonsuojelulain, maankäyttö- ja rakennuslain, vesilain ja jätelain mukaisia lupa- ja valvontatehtäviä.¹¹

Ensimmäinen aihe oli 'Rokuan rehevöityneiden järvien kunnostushalukkuus', aineistona ympäristökeskuksen keräämä kyselytutkimus Rokuan alueen asukkaille. Työparin tehtävänä oli analysoida kyselyaineiston tuloksia Rokuan alueen järvien kunnostushalukkuudesta. Harjoitustyön tuloksia hyödynnetään jatkotutkimuksessa. Toisen työparin tehtävänä oli laatia vesikasvikirjallisuusselvitys RiverLife-jokitietopakettiin. Heidän tehtävänä oli perehtyä aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen, esitellä vesikasvien ekologiaa ja indikaattorilajeja. Opiskelijoiden harjoitustyötä tullaan käyttämään RiverLife-jokitietopaketissa. Kolmas aihe oli Kuusamon jätevesilaitoksen YVA-ohjelma. Työparin tehtävänä oli analysoida ja tehdä yhteenveto Kuusamon jätevesilaitoksen YVA-ohjelmasta jätetyistä kannanotoista ja lausunnoista.

¹¹ Pohjois-Pohjanmaan Ympäristökeskus 15.12.2004

Lisäksi heidän tehtävänä oli selvittää YVA-prosessin vaiheita. Neljättä harjoitustyöaihetta, 'Pohjois-Pohjanmaan jätteiden kulkureitit', teki kolmen opiskelijan ryhmä. Pääpaino työssä oli kotitalouksien jätteiden liikkeen selvittäminen. Kirjallisuusselvityksen lisäksi opiskelijoiden tehtävänä oli laatia aineistosta Excel-taulukkoja ja teemakarttoja.

Oulun kaupungin ympäristöviraston lakisääteisiä tehtäviä ovat ympäristönsuojelu, ympäristöterveysvalvonta, eläinlääkintähuollon peruseläinlääkäripalvelut sekä kuluttajaneuvonta. Ympäristövirasto jakautuu kolmeen toimintayksikköön: ympäristönsuojelu-, ympäristöterveydenhuolto- ja kuluttajaneuvontayksikköön sekä elintarvike- ja ympäristölaboratorioon.¹² YTY-hankkeessa opiskelijat tekivät harjoitustyön ympäristöviraston ympäristönsuojeluosastolle aiheena 'Oulun kaupungin ekologinen jalanjälki'. Työparin tehtävänä oli laskea Oulun ekologinen jalanjälki kuntaliiton-99 laskentaohjelmalla ja kerätä laskentaohjelman tarvitsema tieto. Lisäksi työpari vertasi Oulun ekologista jalanjälkeä Suomen ja vastaavien kokoisten kuntien ekologiseen jalanjälkeen. Opiskelijat pohtivat lisäksi syitä jalanjäljen suuruuteen ja keinoja sen pienentämiseksi.

Kainuun liitto vastaa maakunnan kehittämisestä. Lakisääteisenä tehtävänä se laatii maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja maakuntakaavan ja vastaa maakunnan kehittämisestä. Kainuun liiton toimipaikka sijaitsee Kajaanissa.¹³ Harjoitustyötä Kainuun liittoon laati kolmen opiskelijan ryhmä. Heidän tehtävänään oli tarkastella alueidenkäytön seurantaan maakuntatasolla. Tutkimuksen kohteena oli Kainuun maakuntakaava. Heidän tehtävänään oli

¹² Ympäristövirasto 15.12.2004

¹³ Kainuun liitto 15.12.2004

kirjallisuusselvityksen avulla valita sellaisia seurantaindikaattoreja, joiden avulla pystytään seuraamaan maankäyttöä ja maakuntakaavan toteutumista.

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa maakunnan kehittamisestä, alueidenkäytön suunnittelusta, aluekehityksestä ja edunvalvonnasta.¹⁴ Neljän opiskelijan muodostama työryhmä teki harjoitustyön Pohjois-Pohjanmaan liiton alueidenkäyttö- ja ympäristö-osastolle. Harjoitustyö liittyy Pohjois-Pohjanmaan liiton hankkeeseen nimeltään 'Pohjois-Pohjanmaan luonnonvaraklusteri toimivaksi'. Opiskelijoiden tehtävänä oli laatia maantieteellinen näkökulma kirjallisuuteen pohjautuen Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarojen käytön tulevaisuudesta maakuntakaavan toiminta-aikana, vuoteen 2020 saakka. Opiskelijoiden laatimaa raporttia hyödynnetään taustaineistona liiton hanketyössä.

Metsäntutkimuslaitoksen Muhoksen tutkimusasema tarjosi YTY-hankkeeseen kaksi harjoitustyön aihetta. Muhoksen tutkimusasemalla tutkitaan metsien uudistumisen ekologiaa ja metsäympäristön tilassa tapahtuvia muutoksia sekä kehitetään Pohjanmaan ja Kainuun alueille sopivia metsänhoidon menetelmiä. Tutkimusaseman painoaloiksi on määritelty metsänuudistaminen ja ympäristötutkimus.¹⁵ Ensimmäinen harjoitustyöaihe liittyi 'Ympäristönäytteiden pitkäaikainen säilytys ja yhteiskäyttö-' tutkimusohjelmaan, joka on osa valtakunnallista luonnon monimuotoisuuden MOSE-tutkimusohjelmaa. Yksi opiskelija teki kirjallisuusselvityksen museoiden eläin- ja kasvinäytteiden säilytyksestä Suomessa. Aineistona käytettiin kirjallisuuden lisäksi puhelinhaastatteluja. Raporttia käytetään tutkimusohjelman taustatietona. Toinen Metlan harjoitustyöaihe liittyi

¹⁴ Pohjois-Pohjanmaan liitto 15.12.2004

¹⁵ Muhoksen tutkimusasema 15.12.2004

tutkimusohjelmaan Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden kannattavuudesta. Kolmen opiskelijan ryhmän tehtävänä oli selvittää valtion metsien inventointien VMI8 ja VMI9 välillä tapahtuneet muutokset Pohjois-Pohjanmaan metsätaloudessa. Muhoksen tutkimusasemalta saadusta aineistosta muodostetaan Excel-taulukoita, joiden avulla voitiin havaita erot kehitysluokkakajauksissa. Opiskelijat tarkastelivat ja vertasivat aineistoa kuntaryhmittäin. Opiskelijoiden tekemää työtä käytetään Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden kannattavuus-tutkimusohjelman taustatietona.

NorNet on Oulun yliopiston koordinoima ympäristöalan toimijoiden yhteistyöverkosto. Sen tavoitteena on edistää alan piirissä toimivien tutkimusyksiköiden yhteistyötä ja korostaa pohjoista tutkimusta laajojen yhteistyöhankkeiden ja -ohjelmien avulla. NorNetin muodostavat Oulun yliopisto, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin ympäristökeskukset, Geologian tutkimuskeskus, Riista- ja kalataloudentutkimuskeskus, Metsäntutkimuslaitos, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus ja Suomen ympäristökeskus.¹⁶ Kahden harjoitustyön tehtävänä oli hankkia taustatietoa NorNetin 'Pohjoinen maankäyttö' - tutkimusohjelmalle. Kolmen hengen opiskelijaryhmän tehtävänä oli selvittää käynnissä olevia tai päättyneitä tutkimushankkeita luonnon monimuotoisuudesta sekä laatia tutkimushankkeista ja NorNetistä kirjallisuus selvitys. Opiskelijoiden pääasiallinen tiedonlähde oli puhelinhaastattelut ja tiedon etsiminen Internetistä. Toisen ryhmän, työparin, tehtävänä oli laatia teemakarttoja eri aihealueilta. Tiedot teemakarttojen pohjaksi hankittiin puhelinhaastatteluin ja sähköpostikyselyin. Työpari laati MapInfo-ohjelmalla teemakarttoja avattavaksi suunniteltujen kaivosten sijainneista Pohjois-Suomessa,

¹⁶ NorNet 15.12.2004

ympäristötukea saavien maatalojen sijainneista Pohjois-Suomessa ja vuosina 1990-1999 lopettaneiden maatalojen sijainneista Pohjois-Suomessa.

3 YTY-HANKKEEN ARVIOINTI

YTY-hankkeen evaluointi toteutettiin joulukuun 2004 aikana sähköpostilla lähettämällä kurssin opiskelijoille sekä yhteistyötahoille omat kysymyslomakkeet. (ks. liite 1 ja liite 2) Kysymyslomakkeita lähetettiin yhteensä 41 kappaletta. Opiskelijakysely lähetettiin sekä hankkeessa mukana oleville opiskelijoille (37 opiskelijaa) että yliopistolle perinteisesti harjoitustyöt tekeville Ympäristö- ja yhteiskunta -kurssin opiskelijoille (neljä opiskelijaa). Kysymyslomakkeessa kysyttiin mm. YTY-hankkeen toimivuutta, kehittämisehdotuksia, omaa opiskelua hankkeessa, työelämävalmiuksia ja kiinnostusta osallistua vastaavaan hankkeeseen tulevaisuudessa. Yhteistyötahoille lähetettiin yhteensä 14 kysymyslomaketta, eli yhteyshenkilöille ja harjoitustyön ohjaajille, joiden sähköpostiosoitteet olivat tiedossa. Yhteistyökumppaneilta kysyttiin mm. YTY-hankkeen toimivuudesta ja hyödyllisyydestä oman organisaation kannalta sekä ajatuksia yhteistyöstä ja kehittämisehdotuksia. Sekä opiskelijapalaute että yhteistyökumppaneilta saatava palaute viivästyi suunnitellusta. Palautteet kerättiin samanaikaisesti kun opiskelijat tekivät harjoitustöitään. Ideaalein tilanne olisi ollut palautteen kerääminen harjoitustöiden valmistuttua. Pääosa kyselylomakkeista palautettiin harjoitustöiden valmistumisen jälkeen. Kurssin opettajapalaute kerättiin yhteisessä palaverissa suullisesti.

- Opiskelijakyselyyn vastasi 22 opiskelijaa, vastausprosentti 54 %.
- Yhteistyötahoille lähetettyyn kyselyyn vastasi neljä organisaatiota yhdeksästä, vastausprosentti 44 %.
- Yhteistyötahoille ja harjoitustyön ohjaajille lähetettyjä kysymyslomakkeita palautettiin yhteensä 6 kappaletta, vastausprosentti 43 %.

Vastausprosentteja voidaan pitää kohtuullisen hyvänä ottaen huomioon, että palaute kerättiin juuri ennen joululomia ja opiskelijoilla oli kiireinen syksy takanaan.

3.1 Opiskelijat

Opiskelijapalaute YTY-hankkeesta on pääosin positiivista. YTY-hanke nähtiin melko toimivana kokonaisuutena, vaikka kehittämisen varaa todettiin olevan. Hankkeen yhtenä hyvänä puolena pidettiin hyöty-näkökulmaa: opiskelijoiden tekemä harjoitustyö oli hyödyksi ja tarpeellinen muillekin kuin opiskelijalle itselleen. Oppimisenäkökulmasta ajatellen tämä on YTY-hankkeen hyvin keskeinen tulos. Erityisen tärkeänä opiskelijat näkivät sen, että harjoitustyölle on todellinen tarve, jonka kautta opiskelijat voivat kokea itsensä ja työnsä hyödylliseksi yhteistyöorganisaatiolle. Eräs opiskelija oli saanut erittäin hyviä kokemuksia YTY-hankkeesta: *"...näki, mitä hyötyä mantsalaisista on työelämässä ja millaista työtä tulevaisuudessa voi tehdä. Työtä onkin lupailtu jo yhteistyötaholta (se on paras puoli!)"*. Eräs opiskelija totesi palautteessaan harjoitustöistä näin: *"Hankkeessa oli kiinnostavinta saada osallistua todellisen*

ongelman ratkaisemiseen - tehdyllä työllä oli todella vaikutusta johonkin..". Hanke nähtiin opiskelijapalautteessa myös motivoivampana ja haasteellisempänä kuin perinteinen tapa tehdä harjoitustöitä yliopistolle ja se toi myös vaihtelua opiskeluun. Erään opiskelijan mukaan: "Yty-työn yhteydessä huomaa, että ei se työelämä nyt niin kaukana ole tavallisesta opiskelijasta".

Opiskelijakyselystä on havaittavissa, että yhteistyöorganisaation sitoutuminen hankkeeseen vaihteli hyvin paljon yhteistyöorganisaatioiden välillä. Kehitettävää nähtiin erityisesti aikataulujen suhteen; kurssi meni päällekkäin maantieteen laitoksen seminaari-kurssin kanssa, ja eräs opiskelija näki yhteistyöorganisaatioiden vierailuiden järjestämisen iltapäivisin ongelmallisena erityisesti työssäkäyville opiskelijoille. Muuan opiskelija totesikin: *"Päällekkäisyydestä seminaarityön kanssa kärsii niin yty-työ, seminaari kuin opiskelijan hermotkin"*. Harjoitustöiden ohjaajien informointi yhteistyöorganisaatioissa oli paikotellen jäänyt puutteelliseksi, erityisesti isoissa organisaatioissa. Yhteistyö harjoitustöiden ohjaajien kanssa on erällä harjoitustyöryhmillä jäänyt liian epäselväksi ja harjoitustyön ohjaaminen on jäänyt materiaalin ja aiheen luovutukseen. Opiskelijoiden palautteesta on tullut ilmi puute selkeistä pelisäännöistä yhteistyöorganisaation, kurssin opettajan ja opiskelijoiden välillä. Jatkossa tulisikin laatia yksityiskohtaiset ohjeet yhteistyöorganisaatiolle harjoitustöiden ohjaamisesta.

Harjoitustöiden aiheet liittyivät joissakin tapauksissa liian löyhästi kurssin aihepiiriin. *"Töiden aiheiden tulisi enemmän liittyä kurssiin, koska muutoin tulee vähän orjatyövoima-olo, kun aihe palvelee vain yhteistyötahon intressejä."* Eri harjoitustyöaiheet eivät olleet opiskelijoiden mielestä suhteessa täysin toisiinsa; joidenkin työmäärä oli hyvin paljon suurempi kuin toisten, ja tehtävien mielekkyysskin vaihteli. Töiden monimuotoisuus

vaikeuttaakin harjoitustöiden arviointia, kuten eräs opiskelija totesi: *"Enemmän samantyylliset työt kaikille, työt vaihtelevat erittäin paljon. Miten arviointi raportista?"*. Myös harjoitustöiden vaikeusasteet vaihtelivat, osa oli *"helppoja konsulttitoita"*, kuten eräs opiskelija totesi, mutta vastakkaisiakin näkemyksiä löytyi: *"kukaan ryhmästämme ei ymmärtänyt tehtävänantoa ilmoittautumislapun perusteella"*. Osa harjoitustöistä koettiin sopivasti haasteellisina ja osa näki harjoitustöiden aiheiden kuuluvan yhteistyöorganisaation työntekijän omaan työnkuvaan – *"halusi helpottaa vain omaa työtaakkaansa"*.

YTY-hankkeen vaikutus opiskelijoiden oppimiseen oli pääosin myönteistä. Opiskelijoilla, joiden kokemus YTY-hankkeesta oli hyvin positiivinen, myös oppiminen koettiin paljon paremmaksi kuin perinteisellä tavalla harjoitustöitä tehdessä. Eräs opiskelija totesi oppimisestaan: *"Työssä pystyi myös oppimaan koko ajan uutta ja asioita tuli tarkasteltua ehkä monipuolisemmin kuin tavallisella kurssilla. Kaikkein paras kannustin työnteossa oli kuitenkin tieto siitä, että tehdyllä työllä oli väliä muutenkin kuin kurssin arvosanan kannalta"*. Osa vastaajista ei nähnyt YTY-opiskelun tuovan lisäarvoa omaan oppimiseen; *"Ei ole vaikuttanut oppimiseen. Opiskelu on ollut laiskempaa niin pitkän työskentelyajan takia"*. Kaikissa vastauksissa on havaittavissa kuitenkin motivaation olevan suurempi tehdä harjoitustyö YTY-hankkeessa kuin perinteisissä harjoitustöissä. Harjoitustöiden tekeminen oli palautteen mukaan myös itsenäisempää ja tiedonhankinta sekä erilaiset tutkimusmenetelmät tulivat hyvin tutuiksi. Muutamista kysymyslomakkeiden vastauksista on havaittavissa turhautumista ja pettymystä hanketta kohtaan – harjoitustyö ja sen ohjeistus ei vastannut opiskelijoiden ennakko-odotuksia. On kuitenkin huomioitava, että YTY-hanke on pilottikokeilu, ja sen riskeihin kuuluvat myös pienet epäonnistumisetkin.

YTY-hankkeen yksi tavoitteista on tutustuttaa opiskelijat työelämään ja suurimmaksi osaksi opiskelijat kokivat pystyneensä tutustumaan työelämään yhteistyöorganisaation avulla, ainakin pintapuolisesti. Opiskelijat olisivatkin kaivanneet useampia käyntejä yhteistyöorganisaatiossa, mutta toisaalta kurssin työmäärä opintoviikkomäärään nähden on aika suuri. Kainuun liittoon harjoitustyötä tekevän työryhmän tutustuminen yhteistyöorganisaatioon jäi puhelimen kautta tapahtuvaksi tutustumiseksi, johtuen siitä, että YTY-hankkeessa ei ollut resursseja matkustaa Kajaaniin. Eräs opiskelija koki lisänneensä omia työelämävalmiuksia YTYn kautta: *"...Jalka on oven välissä. Lisäksi harjoituksen tekeminen on antanut uskoa itseen ja omiin kykyihin työskennellä oikeissa alan töissä"*. Ja toisella kokemus oli aivan päinvastainen: *"En. Yrityksen sijainti ynnä muu kanssakäynti vaikeaa"*. Osalle harjoitustyöntekijöistä työn ohjaaminen ja materiaalin luovutus oli tapahtunut vain sähköpostin kautta ja jatkossa tulisikin panostaa suorien kontaktien lisäämiseen opiskelijoiden, opettajien ja yhteistyötahojen välille.

YTY-hankkeen kehittämisehdotuksia opiskelijat olivat miettineet kiittävästi. Keskeistä kurssin toimivuudelle olisi yhteistyötahojen parempi informointi, harjoitustöiden aiheiden ja töiden verrattavuus ja aikataulut maantieteen laitokselta siten, että päällekkäisyyksiä muiden kurssien kanssa ei tulisi. *"Ei seminaarien kanssa niin lähekkäin, kurssin paikkaa voisi ehkä vaihtaa Muuttuva Eurooppa- kurssin kanssa?"* Arvosanojen antamiselle tulisi saada myös yleiset kriteerit ja opintoviikkomäärää tulisi tarkentaa. Harjoitustöiden aihepiirin tulisi palvella palautteen mukaan paremmin eri maantieteen suuntautumisvaihtoehtoja, kuitenkin siten, että aiheet soveltuvat kurssin aihepiiriin. *"Jollain yhteistyötahoilla (ei omallani) tuntui olevan vaikeuksia ymmärtää mitä meillä voi teettää ja mitä meiltä voi vaatia... Yhteistyötahot ovat kovin luontoalapainotteisia, lähinnä luonnonmantsalaiset hyötyvät."* Kurssin aikataulu vaikeutti joidenkin opiskelijoiden sivuaineopiskelua, ja

kurssin aikataulutuksessa tulisi palautteen mukaan huomioida myös maantieteilijöiden yleisimmät sivuaineet. *"...Enemmän aikaa, enemmän ohjeita, vähemmän paineita ja aikataulu sopivaksi muiden kurssien kanssa."* Harjoitustyönohjaajilta ja yhteistyötahoilta toivottiin myös todellista motivaatiota ohjata opiskelijoiden harjoitustöitä ja harjoitustöiden tulisi vastata myös paremmin kurssin luento-osuutta. Moni opiskelijaryhmä joutui rajaamaan harjoitustyöaihetta työn kuluessa. *"Välillä järjestetyissä koordinaatiotapaamisissa voisi tätä vähän viilata eli asetella ryhmiä ja tehtävien rajauksia samalle viivalle."* Yhteistyötahoilta toivottiin myös selkeää palautetta opiskelijoiden harjoitustyöstä, henkilökohtaisesti ja kootusti.

YTY-hankkeen opiskelijoilla on selkeä kiinnostus osallistua vastaavaan hankkeeseen myös tulevaisuudessa, erityisesti jos kurssia kehitettäisiin palautteen mukaisesti aikataulun ja työntajien informoinnin suhteen. *"Ehdottomasti! (mieluiten yksityisen yrityksen kanssa; tällä kertaa tein työtä julkiselle sektorille)."* YTY-hanketta toivottiin eri suuntautumisvaihtoehtojen kursseille. Muutama opiskelija huomioi yliopiston taloudellisen tilanteen ja esitti huolen YTY-hankkeen jatkosta. *"..Toivottavasti jatko ei ole rahasta kiinni, koska hyöty opiskelijalle ja toivon mukaan myös yhteistyötahoille on valtava. Antaa valmiuksia esim. gradun tekoon 'tilaustyönä'."* Intoa osallistua vastaaviin hankkeisiin tulevaisuudessa hillitsi vähän YTY-hankkeen vaatima suurempi työmäärä, joka ei ollut opiskelijoiden mielestä ihan suhteessa opintoviikkomäärien kanssa.

Opiskelijapalautteen perusteella voi todeta YTY-hankkeen onnistuneen varsin hyvin. Täten maantieteen laitoksella ja luonnontieteellisellä tiedekunnalla on tiedossa opiskelijoiden selkeä toive, että hanketta kehitettäisiin ja se otettaisiin pysyvästi osaksi opetussuunnitelmaa. Opiskelijoille YTY-hanke voisi tarjota tulevaisuudessa myös opetuksen ulkopuolella tapahtuvaa

yhteistyötä esim. opiskelijajärjestö Atlaksen kautta, joka järjestää opiskelijoille tutustumiskäyntejä julkisen ja yksityisen sektorien työnantajien toimintaan. Tätä yhteistyömuotoa on mahdollista kehittää myös tulevaisuudessa YTY-hankkeen puitteissa.

3.2 Opettajat

YTY-hankkeen opettajina toimivat FT Pentti Åman ja professori Jarmo Rusanen, edellinen myös harjoitustöiden ohjaajana. Kurssin harjoitustöiden ohjaaminen poikkesi aiempien kurssien harjoitustöistä sekä työmäärän, harjoitustöiden ohjauksen että arvostelun osalta. Harjoitustyöt on aiemmilla kursseilla tehty kirjallisuuden ja tiedotusvälineistä saatavien ajankohtaisten aineistojen perusteella. Opiskelijoille annetut aiheet ovat käsitelleet ajankohtaisia ympäristönsuojelun hallintoon, lainsäädäntöön ja ympäristökonflikteihin liittyviä teemoja. YTY-hankkeessa harjoitustöiden aiheet olivat varsin kirjavia ja osa vain sivusi ympäristöalaa. Muutamissa tapauksissa opiskelijalle harjoitustyöstä tuleva tietoa jäi anniltaan varsin vähäiseksi.

Ongelmat voitaisiin välttää siten, että maantieteen laitoksen harjoitustöiden ohjaajalla olisi mahdollisuus käydä työpaikalla ja yhdessä suunnitella niin aihe kuin työn eteneminen ja esitystapa yhdessä yhteistyökumppanin kanssa. Tämä vaatisi harjoitustöiden ohjaajalta nykyisen 20 työtunnin sijasta ainakin 40 tunnin työajan. YTY-hankkeen harjoitustyöt vaativat suurelta osalta

opiskelijoilta suuremman työpanoksen opintoviikkomäärään nähden kuin ennen. Jatkossa tuleekin ottaa huomioon luentojen harjoitustöiden tekoon käytetyn tuntimäärän suhde sekä opintoviikkomäärä. Työmuotona paras opetuksen ja oppimisen kannalta on työparitoiminta. Opiskelijoiden valmiudet osallistua YTY-hankkeeseen vaihtelivat ja hanke vaati selkeästi opiskelijoilta enemmän panostusta ja itsenäisyyttä.

Harjoitustyöpaikkoja oli liian paljon, ohjauksen kannalta sopiva määrä olisi 5-6 työpaikkaa. Tällöin ohjaus olisi yhden opettajan panoksella mahdollista ja opettajalla olisi mahdollisuus paneutua enemmän harjoitustöiden ohjaukseen yhdessä yhteistyötahon kanssa. Opettajaa kohti olevia opiskelijoita voisi maksimissaan olla 20, mikä tarkoittaisi joko kurssin opiskelijamäärän rajoittamista tai toisen harjoitustöitä ohjaavan opettajan palkkaamista kurssille. Harjoitustyön raportointi työpaikassa ja yliopistolla vaatisi enemmän koordinaatiota. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen kannalta parasta olisi yhteistyökumppaneiden kiinteä osallistuminen yliopistolla tapahtuvaan harjoitustöiden esittämiseen. Erityisesti toinen seminaari yliopistolla oli liian raskas yhtenä päivänä vedettäväksi. Harjoitustöiden esittäminen tulee tehdä tulevaisuudessa workshopmaiseksi vuorovaikutteiseksi oppimistilaisuudeksi.

Harjoittelupaikat poikkesivat toisistaan kooltaan, toimialaltaan ja organisaatiosta saadun asiantuntevan ohjauksen kannalta. Erityisen hyviä kokemuksia oli ympäristöhallinnon ja julkisen tutkimusorganisaatioiden sopivuudesta harjoittelupaikaksi. Myös luonnonvarojen hyödyntävien yhtiöiden taholla oli sopivia aiheita harjoitustöiksi. Aivan erinomaiseen tulokseen harjoitustyössä päästään, jos organisaatiossa on maantieteilijä – biologi ja mieluummin vielä lisensiaatti- tai tohtoritasoinen ohjaaja. Tällöin harjoitustyön aihe ja rakenne saadaan enemmän tutkimukseen orientoivaksi.

Valitettavasti muutamassa työpaikassa opiskelijoiden antama panos oli suunnattu ikävään rutiinitehtävään tilastojen tai luetteloiden laadintaan.

YTY-pilottihankkeella on paljon myönteisiä puolia. Opiskelijat kokivat hyvin myönteisenä "astua työelämään". Näin heillä on matalampi kynnyks mennä harjoittelemaan ja tehdä opinnäyte yliopiston ulkopuoliseen organisaatioon sekä saada ensimmäinen työpaikka valmistumisen jälkeen. Samoin opiskelijoissa näkyi innostus ja motivaatio opiskella tutkintoa, koska heidän taidoillaan oli jo opiskelun alkuvaiheessa käyttöä.

3.3 Yhteistyötahot

Yhteistyötahoilta saadussa palautteessa keskeisenä toiveena oli, että kontakteja luotaisiin jo aikaisemmin, mieluummin jo edeltävänä keväänä. Tämä toive ilmeni poikkeuksetta niiden yhteistyökumppaneiden palautteesta, joihin luotiin suhteet vasta syksyllä. Kiirettä palautteen antajat pitivät ongelmallisena juuri harjoitustöiden ohjauksen ja aiheen valinnan kannalta. Hanke nähtiin hyödylliseksi ja tärkeäksi, jota haluttaisiin olla huolellisesti valmistelemaan. *"Hankkeesta tiedottaminen organisaatiossamme myöhässä, useat tutkijat hylkäsivät tarjouksen, koska olettivat tehtävän vaativan kohtuuttomasti ylimääräisiä resursseja."* YTY-hankkeesta nähtiin pääosin olevan hyötyä oman organisaation kannalta ja se nähtiin aika toimivaksi kokonaisuudeksi.

Muutamalla yhteistyötaholla on aikaisempaa kokemusta yhteistyöstä yliopiston kanssa harjoittelupaikkatarjoajana sekä opinnäytteiden ohjaajina ja aiheiden tarjoajina. *"Hanke ja siihen kuulunut harjoitustyö sopi erinomaisesti yhtiön tarpeisiin. Harjoitustyön aiheet saimme itse räätälöidä sopimaan yhtiön toimintaan sopivaksi ja tulokset ovat käytettävissä välittömästi."* Osassa yhteistyötahoista ymmärrettiin hyvin kurssin pilottimainen luonne, joka aiheutti ongelmia aikataulun suhteen. *"Tarpeellisuus pikaisesti mukaan lähdettynä on enemmänkin uuden toimintamallin kokeilun onnistumisen arviointia. Jatkuvampana toimintana aihealueita on mahdollisuus kehittää selkeämmin organisaation toimintaa palvelevaksi."* Nopea aikataulu on vaikeuttanut muutamien uusien yhteistyötahojen harjoitustyöaiheen valintaa, ja täten opiskelijoille on voinut jäädä "hätäinen" olo yhteistyökumppaneiden ohjauksesta, mitä yhteistyökumppanit valittelivat. Harjoitustöiden ohjaukselle tulisi varata enemmän aikaa ja mahdollisuuksia. *"Pienenä miinuksena on se, että opiskelijan tietotaso kohdeorganisaatiosta voi jäädä varsin vähäiseksi (riippuen siitä miten aktiivisesti pidetään yhteyttä harjoitustyön aikana)."*

Yhteistyökumppanit ottivat palautteessaan myös huomioon kurssin ajankohdan, joka oli opiskelijoiden kannalta huonosti valittu johtuen maantieteen kurssien päällekkäisyydestä. Yhteistyö maantieteen laitoksen ja yhteistyökumppaneiden välille on osan palautteen mukaan jäänyt aika vähäiseksi ja sitä voisi tulevaisuudessa lisätä säännöllisestikin. YTY-hankkeessa nähtiin olevan kehittämismahdollisuuksia. Kurssin aikataulutuksen tulisi parantua, yhteistyöorganisaatiot ottaa aikaisemmin mukaan harjoitustöiden aiheen valintaan ja harjoitustöiden tekemiselle tulisi olla enemmän aikaa. Yhteistyöorganisaatiolle tulisi paremmin informoida opiskelijoiden valmiuksista ja koulutustasosta. YTY-hankkeen markkinoinnin tulisi olla aktiivisempaa, jotta kaikilla osapuolilla on riittävät tiedot ja valmiudet osallistua yhteistyöhön.

Yhteistyötä maantieteen laitoksen ja yhteistyöorganisaatioiden välillä haluttiin palautteen mukaan kehittää. *"Yhteydenotot aikaisemmin, maantieteen laitoksen rooli hankkeessa selvemmin esille."* Yhteistyömuotona YTY-hanketta pidettiin toimivana, jonka pohjalta yhteistyön kehittäminen nähtiin hyödyllisenä. Yhteistyötä halutaan palautteen mukaan kehittää juuri aikataulutuksen ja informoinnin suhteen. Kaikilla palautteen antaneilla yhteistyökumppaneilla on selkeä kiinnostus osallistua yhteistyöhön jatkossa ja hanke nähtiin kokonaisuutena hyvin kannatettavana. *"Tärkeintä on, että yhteistyötä on jatkossakin ja molemmat osapuolet pyrkivät avoimeen kanssakäymiseen ja ideoiden vaihtoon. Tällaisista hankkeista on hyötyä molemmille osapuolille."* Yhteistyökumppaneilla on myös selkeät valmiudet osallistua vastaavanlaiseen hankkeeseen tulevaisuudessa. Kuitenkin yhteistyöhön lähdetessä on huomioitava oman organisaation resurssit ja sopivien harjoitustöiden tarve.

4 HANKKEEN YHTEENVETO

YTY-hanke on toimiva kokonaisuus, jota on kuitenkin kehitettävä. Hanke tarjoaa uusia mahdollisuuksia ja ulottuvuuksia sekä opetukselle että opiskelulle, mutta myös yhteistyölle työnantajasektorin kanssa. YTY-hankkeessa kohtaavat eri toimintakulttuurit ja tarpeet, joiden yhdistäminen vaatii jatkosuunnittelua ja työtä. Kurssin aikataulua ja yhteistyötahojen aikatauluja tulee myös sovittaa paremmin yhteen. Yhteistyö yhteistyötahojen kesken tulisi olla säännöllistä, jotta hankkeesta voidaan tehdä pysyvä osa opetusta ja yhteistyö työnantajasektorin, opetuksen ja opiskelijoiden välillä tulisi todella toimivaksi. Tämä vaatii kuitenkin aitoa kiinnostusta kaikilta tahoilta sekä hankkeeseen sitoutuneet yhteistyökumppanit, joiden kanssa voidaan suunnitella yhteistyötä pitkälle tulevaisuuteen.

Opiskelijoille YTY-hanke on ollut pääosin kiinnostava ja myönteinen kokemus, tosin työläs. Hankkeen edetessä ongelmia on tullut eteen muutamien yhteistyökumppaneiden kanssa harjoitustyön ohjauksen, työn määrän ja puutteellisen tiedonkulun kanssa. YTY-hankkeen kautta opiskelijat ovat kokeneet lisänneensä työelämävalmiuksia ja päässeensä tutustumaan työelämään. Erityisen positiivisena ja motivoivana opiskelijat ovat kokeneet harjoitustöiden tekemisen todelliseen tarpeeseen. Oppimisen kannalta on tärkeää, että opiskelijat ovat saaneet positiivisia kokemuksia ja palautetta omista kyvyistään ja kynnys hakea töitä on myös madaltunut.

Opettajien näkökulmasta hanke on tarpeellinen ja hyödyllinen opiskelijoille, mutta jatkossa tulisi lisätä yhteistyötä. Harjoitustöiden ohjaus ja aihepiirin valinta tulisi tapahtua kurssin opettajien ja yhteistyötahojen kesken.

Yhteistyötahoilta saadun palautteen mukaan YTY-hanke on kannatettava, varsin toimiva kokonaisuus. Jatkossa yhteistyötä tulisi kehittää juuri aikataulutuksen, informoinnin ja yhteydenottojen suhteen. Yhteistyötahot haluavat riittävästi aikaa sopivan harjoitustyöaiheen valintaan. Palautteen antaneilla yhteistyötahoilla on kiinnostus ja valmiudet resurssien mukaan osallistua yhteistyöhön jatkossa ja hanke nähtiin kaikkia osapuolia hyödyttävänä kokonaisuutena.

Saatujen kokemusten mukaan YTY-hanketta on syytä jatkaa ja kehittää. Pitkäjänteisellä työllä ja oikealla resurssoinnilla hankkeesta on mahdollista tulla kiinteä ja toimiva osa maantieteen laitoksen ja luonnontieteellisen tiedekunnan opetusta ja täten yliopiston yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tehtävä tulee osittain täytetyksi opetussuunnitelmaan luontevasti kytkettynä. YTY-hankkeen avulla on mahdollisuus kehittää maantieteen laitoksen opetusta, tukea ja lisätä opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja ammattitaitoa sekä luoda yhteistyöorganisaatioiden ja maantieteen laitoksen välille toimiva yhteistyöverkosto. YTY-hanke vaatisi kuitenkin pysyvää lisäresurssointia. Hankkeesta saatavalla hyödyllä on suuri merkitys opiskelijoille, maantieteen laitokselle ja yhteistyöorganisaatiolle ja erityisesti investointi tulevaisuuteen. YTY-hanketta tulee kehittää pitkäjänteisesti, ja hankkeelle tulee saada pysyvät yhteistyökumppanit.

5 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

YTY-hankkeesta saadut kokemukset johtivat seuraaviin toimenpide-ehdotuksiin:

1. YTY-hankkeesta voi tehdä kiinteän osan maantieteen opetusta.
2. YTY-hanketta kehittämään, suunnittelemaan ja seuraamaan tulee perustaa ohjausryhmä, joka koostuu maantieteen laitoksen, yhteistyökumppanien ja opiskelijoiden edustajista.
3. YTY-hanketta tulee kehittää korkeintaan 5-6 yhteistyökumppanin kanssa pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti.
4. Tutkinnon kaksiportaisuuden huomioiden tulee selvittää työelämään tutustumisen mahdollisuuden sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa suorittaville maantieteen opiskelijoille.
5. Opetussuunnitelmassa tulee huomioida YTY-hankkeen vaatima suurempi työmäärä ja opiskelijoiden taso ja YTY-hanketta tulee laajentaa huomioiden maantieteen opiskelijoiden eri suuntautumisvaihtoehdot.
6. Opiskelijoiden työelämävalmiuksia voidaan lisätä opetuksessa, opintojen ohjauksessa sekä opiskelijajärjestötoiminnassa

LÄHTEET

Kauppinen, P & S. Jussi-Pekka (1998). Akateemisen asiantuntijuuden uudet haasteet. s. 33–36. Teoksessa Nuutinen, A. & H-K Kumpula (toim.) (1998). Opetus ja oppiminen tiedeyhteisössä. Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylä.

Mönkkönen, S. Luoma-aho, T., Muilu & J. Rusanen (2004). Yhteistyöverkosto työnantajasektorin kanssa koulutusta kehitettäessä. Esisuunnitelma pilottikokeilusta. Uutisia opetuksen kehittämisestä Oulun yliopiston laitoksilla vol. 18/2004. s. 36. Yliopistopaino, Oulu.

Internet:

Envicare Oy (2004). <http://www.envicare.fi/main.shtml> 15.12.2004.

Joensuu, Matti (2000). Yhteiskunnalliset palvelutehtävät–yliopistojen kolmas tehtävä. <http://www.hallinto.oulu.fi/viestin/t-pisto/arkisto2000/9-00/joensuunjuttu.htm> 26.12.2004

Kainuun liitto (2004). <http://www.kainuu.fi/kainuunliitto/tehtavat.html>
15.12.2004

NorNet (2004). <http://www.nornet.oulu.fi> 15.12.2004.

Muhoksen tutkimusasema (2004). <http://www.metla.fi/mu/index.htm>

15.12.2004

Oulun kaupungin ympäristövirasto (2004).

<http://www.oulu.ouka.fi/ymparisto/Hallinto/esittely.htm> 15.12.2004

Pohjois-Pohjanmaan liitto (2004).

<http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/toiminta.html> 15.12.2004.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus (2004). Esittely.

<http://www.ymparisto.fi> 15.12.2004.

Tervatulli Oy (2004). Pientä ja suurta teollisuuden tarpeisiin.

<http://www.tervatulli.fi/> 15.12.2004.

Turveruukki Oy (2004). <http://www.turveruukki.fi/oy.htm>. 15.12.2004.

Muut lähteet

Närä, Petteri. (2004). Re: Yty -hankkeesta. Sähköpostikirje Suvi Juntuselle

10.10.2004. Suvi Juntusen hallussa.

Julkaisemattomat lähteet

Kiviharju, Inka. (2002). Työelämänäkökulma koulutuksen kehittämisessä:

työelämäkartoituksen tulokset maantieteen laitokselta vuosina 1990-2001 valmistuneiden opiskelijoiden ja maantieteilijöitä palkanneiden työnantajien osalta. Oulun yliopisto, Maantieteen laitos 25.1.2002.

LIITE 1 Kyselykaavake opiskelijoille

Opiskelijakysely YTY- hankkeen toimivuudesta

26.11.2004

Hyvä Ympäristö- ja yhteiskunta opintojakson opiskelija,

Ympäristö- ja Yhteiskunta kurssilla käynnissä oleva YTY-hanke on edennyt vaiheeseen, jossa kysymme teidän näkemyksiänne YTY-hankkeen toimivuudesta ja kehittämisehdotuksia. Yty-hankkeesta kootaan raportti joulukuun aikana, ja raportin aineistona käytetään kurssin opettajien, yhteistyötahojen sekä teidän opiskelijoiden näkemyksiä. Raportin pohjalta tehdään päätöksiä Yty-hankkeen mahdollisesta jatkosta. Koska YTY-hanke on pilottikokeilu, on erittäin tärkeää saada teidän näkemyksiä sen toimivuudesta ja kehittämisideoita. Toivon, että myös opiskelijat, jotka eivät osallistuneet Yty-hankkeeseen ja tekivät harjoitustyön perinteisesti maantieteen laitokselle, vastaisivat ainakin osaan kysymyksistä, jotta voisimme kehittää Yty-hanketta paremmaksi. Tämä kysely koskee vain Yty-hanketta, Ympäristö- ja yhteiskuntakurssilta kerätään loppuseminaarin yhteydessä myös perinteinen opiskelijapalaute. Vastaukset käsitellään nimettöminä.

Pyydän ystävällisesti teitä vastaamaan huolellisesti alla oleviin kysymyksiin ja palauttamaan sen Suvi Juntuselle **3.12.2004 mennessä** mielellään sähköpostilla alla olevaan osoitteeseen:

Suvi Juntunen
MN 208
suvijunt@mail.student.oulu.fi
Maantieteen laitos
PL 3000
90014 Oulun Yliopisto
Puhelin: 08-5537841, 044-3564463

Vastaa mielelläni lisäkysymyksiin.

Kiitos vastauksistanne!

1. Yty- hankkeen toimivuus

1. a) Yty- hankkeen hyvät puolet? Miten olet kokenut harjoitustyön tekemisen yliopiston ulkopuolelle?

1. b) Yty- hankkeen kehittämistä vaativat puolet?

1. c) Miten oma opiskelusi eroaa Yty-hankkeessa ja yliopiston perinteisillä kursseilla? Miten yty- hanke on vaikuttanut oppimiseesi?

1. d) Koetko, että Yty-hankkeen kautta olet päässyt tutustumaan työelämään ja lisäämään työelämävalmiuksiasi? Miten?

2. Yty- hankkeen kehittämismahdollisuudet

2. a) Yty- hankkeen kehittämis ehdotukset

2. b) Haluaisitko vielä osallistua vastaavanlaiseen hankkeeseen, jossa harjoitustöitä tehtäisiin yliopiston ulkopuolelle?

3. Muuta

LIITE 2 Kyselykaavake yhteistyökumppaneille

26.11.2004

Arvoisa yhteistyökumppani,

Oulun Yliopiston maantieteen laitoksen pilottikokeilu *Yhteistyöverkosto työnantajasektorin kanssa koulutusta kehitettäessä* eli YTY-hanke on edennyt vaiheeseen, jossa kysymme Teidän näkemyksiänne yhteistyön toimivuudesta. YTY-hankkeesta laaditaan raportti joulukuun aikana, ja siihen käytetään aineistona teidän sekä kurssin opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä. Laadittu raportti toimitetaan myös yhteistyökumppanien käyttöön, ja sitä käytetään YTY-hankkeen tulevaisuutta koskevien päätöksiä pohjana. Koska YTY-hanke on pilottikokeilu, on erittäin tärkeää saada teidän näkemyksiä sen toimivuudesta ja kehittämisideoita.

Pyydämme ystävällisesti Teitä vastaamaan huolella alla oleviin kysymyksiin ja palauttamaan vastaukset **7.12.2004 mennessä** mielellään sähköpostilla Suvi Juntuselle osoitteeseen:

Suvi Juntunen
suvijunt@mail.student.oulu.fi
Maantieteen laitos
PL 3000
90014 Oulun Yliopisto
Puhelin: 08-5537841, 044-3564463

Vastaa mielelläni lisäkysymyksiin.

Kiitos vastauksistanne!

1. YTY -hankkeen toimivuus

1. a) YTY -hankkeen toimivuus ja tarpeellisuus organisaationne kannalta?

1. b) Miten yhteistyö on toiminut Maantieteen laitoksen, opiskelijoiden ja organisaationne välillä YTY -hankkeessa?

2. Yty- hankkeen kehittämismahdollisuudet

2. a) YTY- hankkeen kehittämisehdotukset

2 b) Miten haluaisitte yhteistyön painottuvan ja kehittyvän tulevaisuudessa organisaationne ja maantieteen laitoksen välillä?

2 c) Omat valmiudet ja kiinnostus osallistua yhteistyöhön jatkossa?

3. Muuta

LIITE 3 Yhteistyökumppanit

Envicare oy

Internet: www.envicare.fi

Kainuun Liitto

Internet: www.kainuu.fi/kainuunliitto

Metla Muhoksen tutkimusasema

Internet: <http://www.metla.fi/mu/index.htm>

NorNet/Thule instituutti

Internet: www.thule.oulu.fi

Oulun kaupungin ympäristövirasto

Internet: <http://www.oulu.ouka.fi/ymparisto/>

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Internet: www.pohjois-pohjanmaa.fi

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

Internet: www.ymparisto.fi

Tervatulli Oy

Internet: www.tervatulli.fi

Turveruukki Oy

Internet: www.turveruukki.fi

LIITE 4 Harjoitustyöaiheet YTY-hankkeessa

Envicare Oy

1. Pohjois-Suomen ongelmajätteiden keräyksen tehostaminen, 2 opiskelijaa

Kainuun liitto

2. Alueidenkäytön seuranta maakuntatasolla, 3 opiskelijaa

Metsäntutkimuslaitoksen Muhoksen tutkimusasema

3. Museoiden eläin- ja kasvinäytteiden säilytys, 1 opiskelija
4. Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden kannattavuus, 3 opiskelijaa

NorNet/Thule-instituutti

5. Luonnon monimuotoisuuteen Pohjois-Suomessa liittyvien tutkimushankkeiden selvitys, 3 opiskelijaa
6. Teemakarttojen laatiminen eri aihealueilta, liittyen Pohjois-Suomen luonnon monimuotoisuuteen, 2 opiskelijaa

Oulun kaupungin ympäristövirasto

7. Oulun ekologinen jalanjälki, 2 opiskelijaa

Pohjois-Pohjanmaan liitto

8. Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarojen tulevaisuudennäkymiä v.2020 asti, 4 opiskelijaa

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

9. Rokuan alueen rehevöityneiden järvien kunnostushalukkuus, 2 opiskelijaa
10. Virtavesien kasvillisuuden kirjallisuusselvitys RiverLife -jokitetopakettiin, 2 opiskelijaa
11. Kuusamon jätevesilaitoksen YVA -menettely, 2 opiskelijaa
12. Pohjois-Pohjanmaan jätevirrat, 3 opiskelijaa

Tervatulli oy

13. SER- tuottajayhteisöt Suomessa, 3 opiskelijaa

Turveruukki oy

14. Turvetuotantoyrityksen työllistävä vaikutus alueella – vertailu vuosien 2033 ja 2004 välillä, 3 opiskelijaa
15. Pyyryväissuon kasvillisuuskartta, 2 opiskelijaa

LIITE 5 YHTEISTYÖSOPIMUS

YHTEISTYÖVERKOSTO TYÖNANTAJASEKTORIN KANSSA KOULUTUSTA KEHITETTÄESSÄ –YTY-HANKE

Sopimus yhteistyöstä "Ympäristö ja yhteiskunta" - opintojaksolla

Oulun yliopiston maantieteen laitos, opiskelijat nn sekä sopimus Kumppani xx sopivat maantieteen opetusohjelmaan kuuluvan "Ympäristö ja yhteiskunta" – opintojakson osasuorituksen osalta seuraavaa:

Opiskelijat N.N. tekee aiheesta "xx" n. 20 -sivuisen raportin tai vastaavan työn. Yksi opiskelija voi käyttää työhön maksimissaan 70 tuntia. Opiskelijat luovuttavat valmiin työn yhteistyökumppanin käyttöön määräaikaan (pvm) mennessä.

Maantieteen laitoksen edustaja Pentti Åman ohjaa työn tekemistä ja hyväksyy työn lopputuloksen. Maantieteen laitos arvostelee raportin perustutkinto-opiskelijan vaatimustason mukaisesti.

Yhteistyökumppani tutustuttaa opiskelijan organisaationsa toimintaan ja omalta osaltaan sitoutuu edistämään opiskelijoiden tekemää opintosuoritusta esimerkiksi tarjoamalla aineistoa tai antamalla tarvittavia tietoja työn tekemiseen.

Yhteistyön tekemisestä ei makseta korvausta sopijaosapuolille. Opiskelijat eivät ole harjoitustyön suorituksen aikana työsuhteessa yhteistyöorganisaatioon. Tämä sopimus raukeaa, kun opiskelijat ovat luovuttaneet valmiin työn yhteistyöorganisaation käyttöön. Tätä sopimusta on tehty samansanaiset kappaleet eri sopijaosapuolille.

Oulussa _____ 2004.

yhteistyökumppani

mt laitoksen edustaja

opiskelija

Hankkeesta saatavalla hyödyllä on suuri merkitys opiskelijoille, maantieteen laitokselle ja yhteistyöorganisaatioille. Hanke on erityisesti investointi tulevaisuuteen. YTY-hanketta tulee kehittää pitkäjänteisesti, ja hankkeelle tulee saada pysyvät yhteistyökumppanit

ISSN 1238-9129
ISBN 951-42-7939-5